

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN
Rapport 2006:20

Socialtjänstens insatser med jämslällldhetsperspektiv i Västra Götalands län

Bakgrund

Länsstyrelserna har för åren 2005 och 2006 ett uppdrag från regeringen att arbeta för att kommunernas socialtjänst har ett jämställdhetsperspektiv i de insatser som socialtjänsten ger inom sina olika verksamheter. Regeringen har också gett Länsstyrelserna i uppdrag att ha ett jämställdhetsperspektiv i tillsynen av socialtjänsten.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har sänt ut en enkät till länets kommuner. I denna rapport redovisas vilket jämställdhetsarbete som bedrivs inom socialtjänstens olika verksamheter, dvs. äldre-, handikapp-, och individ och familjeomsorgen.

Av länets 78 kommuner/stadsdels- och kommunaldelsnämnder är det elva som inte har svarat på enkäten.

Resultat

21 kommuner uppger sig bedriva jämställdhetsarbete eller ha någon form av jämställdhetsperspektiv inom ramen för socialtjänstens verksamhet. Detta beskrivs under respektive verksamhetsområde.

Äldreomsorgen

I Göteborg finns flera stadsdelsnämnder som arbetar med ett jämställdhetsperspektiv i äldreomsorgen. Vård- och omsorgsförvaltningen i stadsdelsnämnden Lundby, Göteborg har låtit studenter från det Sociala omsorgsprogrammet ”skugga” biståndsbedömare för att reflektera över om biståndsbedömarna arbetar på ett likvärdigt sätt oavsett omsorgstagarens kön. Studenterna kom fram till att biståndsbedömarna inte arbetar likvärdigt, vilket har legat till grund för fortsatta diskussioner inom förvaltningen. I stadsdelsnämnden Tynnered har ett projekt genomförts som avsett att undersöka om det fanns någon skillnad på de insatser män respektive kvinnor får från hemtjänsten trots likadana behov. Stadsdelsnämnden Älvsborg har planerat föreläsningar om jämställdhet i biståndsbedömningen inom äldreomsorgen.

I Öckerö kommun har ett arbete påbörjats med att anpassa de öppna dagverksamheterna mer till de manliga besökarna.

Två kommunaldelsnämnder i Borås stad, Norrby och Sandhult, uppger att de i arbetet med nyckeltal bl.a. analyserar vilka olika förutsättningar som finns mellan män och kvinnor som är äldre än 65 år bl.a. med tanke på för tidig död och ensamhet.

Individ- och familjeomsorgen

Av de insatser som görs inom individ- och familjeomsorgen nämns bl.a. insatser som är direkt kopplade till ett integrationsarbete. Socialtjänsten i Munkedals kommun uppger att de arbetar med de könsmässiga, etniska och kulturella problemställningarna hos folkgruppen romer. Vänersborgs kommun och tre stadsdelsnämnder i Göteborg, Kortedala, Bergsjön och Biskopsgården uppger att de arbetar med jämställdhetsfrågor bl.a. genom frågor om integration, kvinnofrid och problemen kring så kallat hedersrelaterat våld.

Stadsdelsnämnden Bergsjön i Göteborg uppger att de inom ramen för ”storstadssatsningen” årligen redovisar jämställdhetsaspekter. Viktigt att uppmärksamma är att det främst är män som är aktuella inom vuxenheten. Det uppges vara svårt att fånga upp kvinnor i ett tidigt skede och att missbrukande kvinnor även i övrigt är en utsatt grupp.

Stadsdelsnämnden Centrum, Göteborg, har arbetat med intern kompetensutveckling avseende jämställdhetsperspektivet och har nu påbörjat en kartläggning av verksamheterna ur ett genusperspektiv. De har startat ”MUM”, en ungdomsmottagning för unga män utifrån kunskap om hur unga män använder ungdomsmottagningar. De har också ”Klarapoolen”, en kontaktpersonsverksamhet som riktar sig till kvinnor utifrån vetskapen om kvinnors behov av stöd från andra kvinnor. Cityenhetens fältgrupp har ett genusperspektiv i sitt uppsökande arbete och arbetar därmed mer aktivt med att söka upp flickor. Nämnden arbetar också med pappagrupper vilket är ett resultat av klagomål på dålig hjälp och dåligt stöd i samband med vårdnadsutredningar. Dessutom har en FoU-rapport skrivits om behandlingsarbete ur genusperspektiv som har genomförts på Mini-Maria.

Socialtjänsten i Ale kommun har en arbetsgrupp inom missbruksvården med ett särskilt ansvar att fokusera på att upptäcka behov och erbjuda insatser i grupp mm. till kvinnor med missbruksproblem.

Skövde kommuns socialförvaltning uppger att det inom ramen för förvaltningens ordinarie uppföljning månadsvis även tas fram könsuppdelad verksamhetsstatistik, t.ex. hur många kvinnor respektive män som erhållit ekonomiskt bistånd, hur många flickor respektive pojkar som haft olika öppenvårdsinsatser och varit placerade i familjehem respektive institution.

Omsorgen om funktionshindrade

Stadsdelsnämnden Kortedala i Göteborg har arbetat med ett jämställdhetsperspektiv inom målgruppen funktionshindrade barn och ungdomar. Detta för att se om det är någon skillnad på de insatser som pojkar respektive flickor får. Resultatet visar att pojkar, åtminstone i ekonomiska termer, få mer stöd i skolan. Kunskapen om funktionshindrade kvinnors särskilda problem har blivit större.

Falköpings kommuns socialtjänst är delaktiga i projektet ”Gör det jämnt i Västra Götaland” och arbetar med att ta reda på mäns och kvinnors olika behov och livsvillkor. Målgruppen är brukare med personlig assistans. De frågor som inom ramen för undersökningen skall besvaras är bl.a. om det finns skillnader i beviljade insatser för kvinnor och män och om valet av aktiviteter begränsas utifrån om det är kvinnlig/manlig personal respektive kvinnlig eller manlig brukare?

Vara kommun uppger att de har en verksamhet som är inriktad mot kvinnor med psykiska funktionshinder. Syftet med denna verksamhet är att bygga upp kvinnors självförtroende.

Gullspångs kommun avser att utveckla den psykiatriska dagvården till att passa även kvinnor.

Övrigt jämställdhetsarbete

Stadsdelsnämnden Kärra-Rödbo i Göteborg har upprättat en handlingsplan för en jämställd socialtjänst. Av denna handlingsplan framgår att en gemensam dag för socialtjänstens personal skall genomföras med en föreläsning av Socialstyrelsen samt efterföljande diskussioner utifrån olika målgrupper. Vidare framgår vikten av att reflektera kring arbetssätt/metoder utifrån ett könsperspektiv och att tillämpa jämställdhetsintegrering i hela processen från behovsbedömning till uppföljning och utvärdering av metod och resultat.

Några kommuner beskriver att de arbetar med eller beaktar jämställdhetsperspektivet i sitt personaladministrativa arbete, vid rekryteringar osv. Jämställdhet utifrån denna aspekt är inte en del av socialtjänstens direkta arbete och Länsstyrelsen beskriver därför inte detta närmare. Några kommuner/stadsdelar nämner också att inget konkret jämställdhetsarbete utförs men att diskussioner kring jämställdhet förs i samband med bedömningar om rätt till bistånd och liknande.

Länsstyrelsens kommentarer

Denna kortrapport skall betraktas som ett led i ett arbete där Länsstyrelsen har ett uppdrag att uppmuntra kommunernas arbete med jämställdhet i socialtjänstens verksamheter. Detta bl.a. genom att sprida exempel på kommuner som kommit mer eller mindre långt inom området.

Länsstyrelsen kan konstatera att det inom nästan en fjärdedel av länets socialtjänstverksamheter inom kommunerna/motsvarande pågår eller har precis startas upp någon form av arbete eller planering för arbete med jämställdhetsfrågor. Vissa kommuner uppger att de i sina diskussioner kring bedömningar och liknande har ett jämställdhetsperspektiv.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att diskussioner förs och att jämställdhetsfrågorna synliggörs. Länsstyrelsen finner det dessutom positivt när kartläggning eller motsvarande sker inom en verksamhet inom socialtjänsten och sedan också försöker att avhjälpa eventuella brister.

Rapport 2006:20
ISSN 1403-168X
Rapportansvarig: Socialkonsulent Maria Björklund

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Enhet: Socialenheten
Adress: 462 82 Vänersborg
Telefon: 0521-60 50 00
Fax : 0521- 60 55 25
Beställ från www.o.lst.se under rubriken Rapporter

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

www.o.lst.se

